

PEST VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL
KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY

Tárgy: A „Kiskunlacháza XXVI. – homok, kavics” védnevű bányára kiadott PE/KTHF/06279-25/2024. számon módosított, PE-06/KTF/00808-8/2022. számú környezetvédelmi engedélymódosítására irányuló környezeti hatásvizsgálati eljárása ügyében kiegészítő adatokbenyújtására felszólítás

Iktatószám: PE/KTHF/00136-6/2026.

Ügyintéző: Kamarásné Buchberger Edit
Kiss Krisztina

Tisztelt Kormányhivatal!

Fenti számú végzésükben előírtak szerint válaszainkat az alábbiakban adjuk meg, *dőlt betűvel az előírás, azt követően a válaszok.*

1. A 2-es blokkra részletes tájrendezési tervet. (Sekély vizes élőhelyek, költőszigetek és visszatöltött, fásítandó területek térképi ábrázolásával.)

Általános problémafelvetés

A térségben a homok és kavicsbányászat során jellemzően nagy kiterjedésű, mély bányatavak alakultak ki, amelyek parti rézsűi meredek. Ez az ásványi nyersanyag hatékony kitermelésének köszönhető. Fontos leszögezni, hogy ezek a bányatavak többnyire csekély természetvédelmi értéket képviselnek. Említésre méltó parti vagy vízi vegetáció nem alakul ki bennük a jelentős vízmélység és a meredek rézsű miatt, ennek okán állatviláguk is szegényes. Halak ugyan megjelennek ezekben a tavakban, de azokat leginkább az inváziós vagy tágtúrású fajok képviselik.

A bányászat során kialakított tavak azonban kiváló vizes élőhelyekké alakíthatók viszonylag egyszerű praktikákkal, ennek ára azonban, hogy a nyersanyagkészlet egy kisebb részét fel kell áldozni az élőhelyfejlesztés érdekében. Az alábbiakban ezeket az élőhelyfejlesztési lehetőségeket mutatjuk be.

Költőszigetek létrehozása.

Ez a bányatavak vízmélységének csökkentését, ott szabad felszínek létrehozását célozza meg. Ezt el lehet érni oly módon, hogy az ásványi nyersanyagot a víz felszínétől kb. 20 cm-re meghagyják, de kialakíthatók utólag is a meder feltöltésével. Erre a kitermelt meddő is alkalmas ugyan, de fontos, hogy annak a tetejére legalább 1 m-es vastagságban kavicsot vagy homokot terítsenek. Ha csak a meddő kerül kihelyezésre akkor ott a tápanyaggazdag környezetben a szukcesszió felgyorsul és a termőhely hamar beerdősül. A kavicsfelszínek szukcessziója lassú, így a kialakított szigetek 4-5 évig kezelés nélkül is viszonylag nyíltak maradnak.

A parti és a vízimadarak zavarásra érzékenyek, így fontos, hogy azokat a partról vizes részekkel válasszák el. Ez ugyanis csökkenti az emberek és a ragadozó emlősök bejutását a területre, ezáltal nő az itt megtelepedett fészkelő fajok költési sikere. A szigetek átlagos felszíne a legmagasabb vízállás felett 20-30 cm-re legyen.

A költőszigeteken várhatóan hamar fűz és nyármagoncok fognak megtelepedni, ezek 3-4 évenkénti lekaszálásával a nyílt felszínek hosszú ideig fenntarthatók. Ha a kaszálás már nem jelent megoldást vagy nehezen kivitelezhető 5 évenként érdemes egy munkagéppel a termőhely felszínét megbolygatni. Ez viszonylag kis energiabefektetéssel megoldható. Fontos, hogy a fenntartási munkákat a fészkelési időszakon kívül (augusztus-március) végezzék, de erre a legalkalmasabb a nyár végi, kora őszi kisvizes időszak. A költőszigeten várhatóan sirályfajok, kűszvágó csér és kis lile telepszik majd meg.

Sekély vizes élőhelyek kialakítása

Ez szorosan kapcsolódik a költőszigetek kialakításához. Ezek ugyanazon módon alakíthatók ki, mint a költőszigetek, csak ebben az esetben a legnagyobb vízállás alatt kb. 1-1.5 m-rel kell meghagyni a nyersanyagot. A kialakítást célszerű a költőszigetek szegélyétől 10-20 m-es sávban elvégezni vagy akár lehet a szigeteken belül is kb. fél hektárnyi kiterjedésben a nyersanyag kibányászásával. A várhatóan erősen ingadozó vízszint miatt ezek a sekély vizek nyár végére szárazra kerülnek, így kiváló táplálékot kínálnak a vonuló partimadaraknak. Az 1-1.5 m-es vízben hínárelőhelyek (várhatóan *Myriophyllum spicatum*, *Najas marina*, *Potamogeton pectinatus*, *Potamogeton nodosus*) jönnek létre, melyek a kételtű fajoknak szaporodó helyet, míg a réceféléknek táplálkozó helyet kínálnak. A legnagyobb vízállás alatt 10-20 cm-rel kibányászott területeken a fokozottan védett gólyatöcs és gulipán is megtelepedhet. A gyorsan ingadozó vízszint miatt az időnként szárazra kerülő iszapfelszíneken iszapnövényzet (*Cyperus fuscus*, *Dichostylis micheliana*, *Eleocharis acicularis*) és ruderalis iszapnövényzet (*Echinochloa crus-gallii*, *Chenopodium rubrum*, *Chenopodium glaucum*) jelennek meg, de ezek az őszi magas vízállás során elpusztulnak. Ez az élőhely tehát hosszú ideig nem igényel kezelést és kiváló táplálékkínálatot nyújt a partimadaraknak. Hosszabb távon a nádas és a zsiókás megtelepedése és terjedése várható. A nádi madarak (nádirigó, vízityúk, szárcsa, cserregő nádiposzáta) megtelepedése bizonyos mértékig kívánatos és a zsiókások is potenciális fészkelőhelyet biztosítanak egyes parti madaraknak (gulipán, gólyatöcs), így ezeknek a növényzettípusoknak a teljes visszaszorítása sem kívánatos. A szigeteken kb. 20%-os borításig jelenlétük tolerálható. A nád nagymértékű terjedése azonban nem kívánatos, visszaszorítása a nyár végi, minél alacsonyabb tarlót hagyó kaszálással lehet. A sekély vízben a következő zonáció megjelenése várható a víz-part irányában: hínártársulások–nádasok–gyékényesek–csetkákások–zsiókások.

Tervezett állapot

Csatoljuk az I. és a II. ütemek tájrendezési térképét (KKL XXVI Tájrendezési térkép.pdf).

A II. ütemben kettő tó létrehozása tervezett:

- az É-i kisebb tó tervezett maradó vízfelülete 9.3455 m²,
- a D-i tóé 16.9388 m².

A két tavat a 0439/118 helyrajzi számon felvett, védőpillérben maradó XXXI/d-csatorna (VOR AEO721) választja el.

Minkét tó partjait fásított terület (visszatöltés) övezi.

A D-i tó DK-i csücskében, fásított terület (visszatöltés) övezeten belül 1.6156 m² összterületen sekélyvizes élőhely tervezett költőszigetekkel. A költőszigetek szintje ~95.0 mBf, a sekélyvizes élőhely fenékszintje az átlagos üzemvízszint alatt 30 cm-rel tervezett.

2. A megelőző évben elvégzett, illetve az adott évben tervezett tájrendezési munkálatokról áttekintő térképpel és fotó dokumentációval kiegészített beszámolót.

A bányavállalkozó és a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság helyileg illetékes természetvédelmi őre által 2023. december 18-án készített jegyzőkönyvben foglaltak alapján a bányavállalkozó megkezdte az I. ütem délkeleti részén az anyag visszatöltését. Ez fogja képezni a fenékszintjét a kialakítandó sekély vizes élőhelynek.

A tervezett költőszigeteket a jelenleg még kitermelés alatt lévő bányatóban alakítják majd ki, ennek kivitelezését az idei évben kezdik meg. A sekélyvizes élőhely fenékszintje a jegyzőkönyvnek megfelelően az átlagos üzemvízszint alatt 30 cm-rel lesz. A 2025-ben bányavállalkozó ennek megfelelően elvégezte a meddő visszatöltését. Az erről készült műholdfelvétel metszetét csatoljuk (Sentinel-2 20260103.png).

Csatoljuk a 2026. januári állapot szerinti áttekintő térképet (KKL XXVI BMT 2026_01.pdf).

A fotódokumentáció az 2025. augusztus 6-i bejárás, illetve jelen dokumentum beadása előtt készített fényképek alapján készült (Fotódokumentáció.pdf).

3. Igazolni kell, hogy az „1. számú haladási tömb” területének tájrendezése során a bányatelek 12. és 14. sarokpontja közötti területen sekélyvizes élőhelyet kezdtek kialakítani a Duna Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság szakmai bevonásával.

Az I. ütem bányatava jelenleg is művelés alatt áll.

Az eredetileg a 12. és 14. sarokponthoz közel tervezett sekélyvizes élőhely kialakítása a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársa, Kazi Róbert által 2023. december 18-án felvett jegyzőkönyv értelmében a tervezett sekélyvizes élőhely D-i irányú „eltolása” szükséges.

A visszatöltés ennek megfelelően történt meg, amint azt az alábbi, 2026. január 3-i műholdfelvétel is igazolja.

A műholdfelvétel adatai:

Érzékelés kezdete (UTC): 2026. január 3. 09:50

Fájlnev: S2A_MSIL2A_20260103T095051_N0511_R079_T33TYN_20260103T120615.SAFE

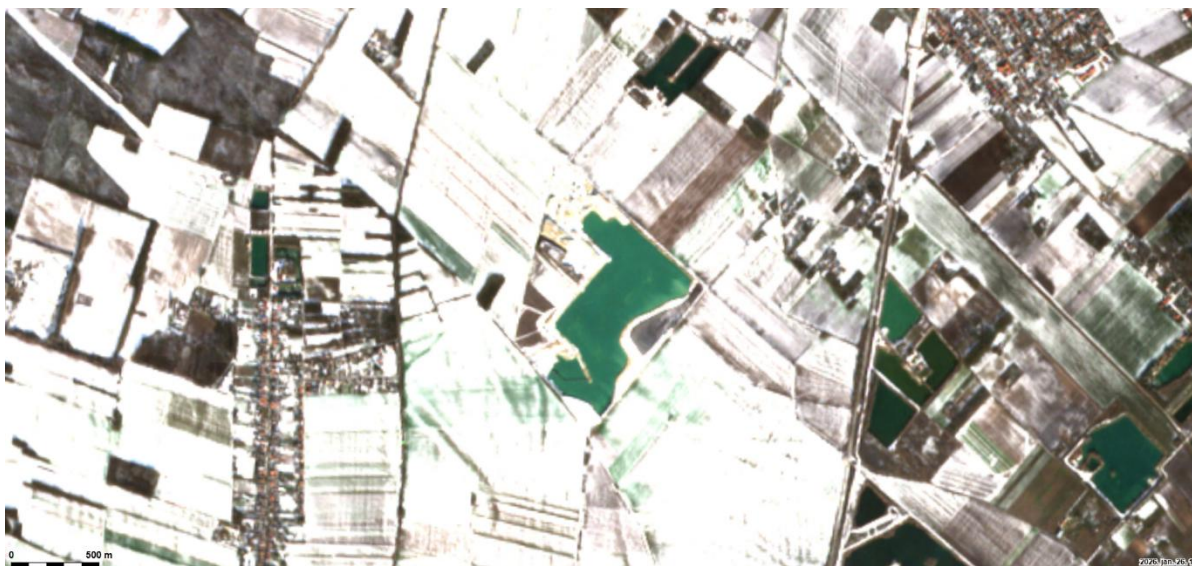
Fájl méret (eredeti): 1,14 GB

Termék azonosító: S2A_MSIL2A_20260103T095051_N0511_R079_T33TYN_20260103T120615

Szenzor neve: Multi-Spectral Instrument

Felhőborítottság: 26 %

Hibás kiegészítő adatok aránya: 0 %

*Az I. ütem
bányatava a
Sentinel-2
műhold 2026.
január 3-i
felvételén
tágabb
környezet
fent, tervezett
sekélyvizes
élőhely helye)*

*Forrás:
fir.gov.hu*

A havas környezet elősegíti a bányató és tervezett sekélyvizes élőhely beazonosítását. A kiszélesedő visszatöltésről a felesleges anyagot a többi visszatöltés irányába tolva alakítható a tervezett sekélyvizes élőhely.

Tisztelettel:

Székesfehérvár, 2026. január 26.

Kaleta János ügyvezető

PROGRESSIO
Mérnöki Iroda Kft. ①
1028 Budapest, Muhar utca 54.
Adószám: 13005098-2-41